
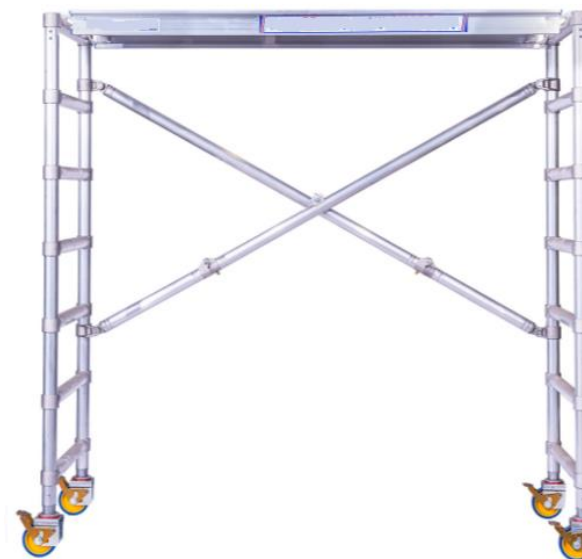
Stillasdagene 2022

Rullestillaser

Bekymringsmelding om små rullestillaser

- SEF sendte i 2016 inn bekymringsmelding til Arbeidstilsynet om bruk av små prefabrikkerte rullestillas.
- Grunnen til bekymringsmeldingen var unntakene for rullestillas under 2,5 meter i standard, samt fjerning av horisontale krav og sikkerhetsfaktor i «ny» forskrift om utførelse av arbeid i 2013.

Nye standarder

Erstatter EN 1004 senest des 2021

Erstatter EN 1298 senest mai 2022

NS-EN 1004-1; Vedtatt som NS 30/11-20.

(Gamle NS-EN 1004 skulle senest trekkes tilbake nov. 2021)

- Alle prefabrikkerte rullestillas skal beregnes for horisontale krefter (0,3 kN) med en sikkerhetsfaktor på 1,5 uansett høyde.
- Gjelder frittstående strukturer med 4 spir/bein med hjul (ikke tillatt med fotsokler).
- Det skal være hvileplattform med rekkverk (håndlist og knelist) hver annen meter (maks 2,25 m.)
- Det er tillatt med utvendig atkomst inntil 2 m, men er atkomsten klatring utvendig i stillaset skal det dimensjoneres for 0,75 kN som virker 0,5 m på utsiden av stillasrammen/stigen med en sikkerhetsfaktor på 1,5.

NS-EN 1004-1; 2020

- Det skal være hvileplattform med rekkverk (håndlist og knelist) hver annen meter (maks 2,25 m.)

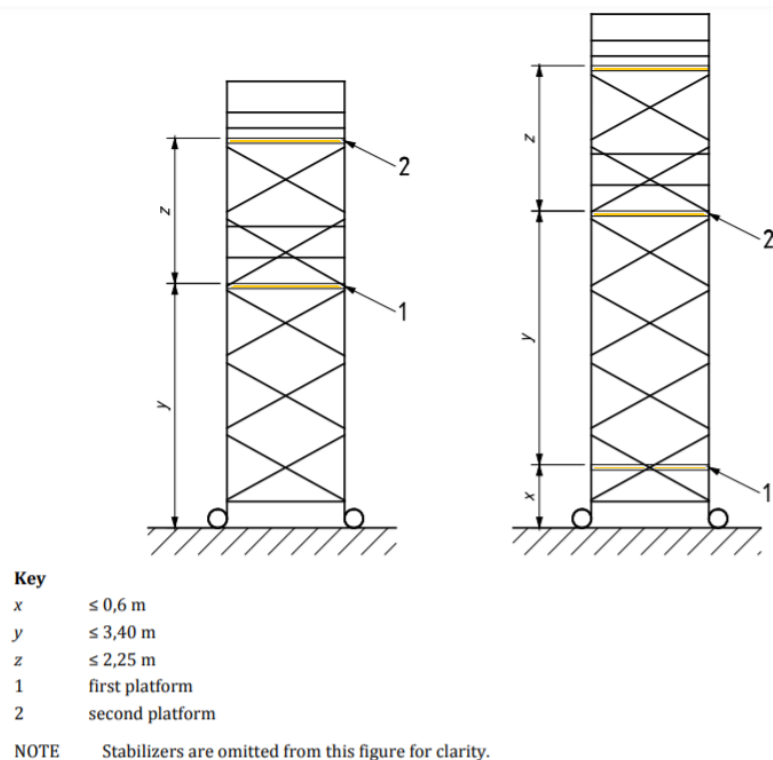
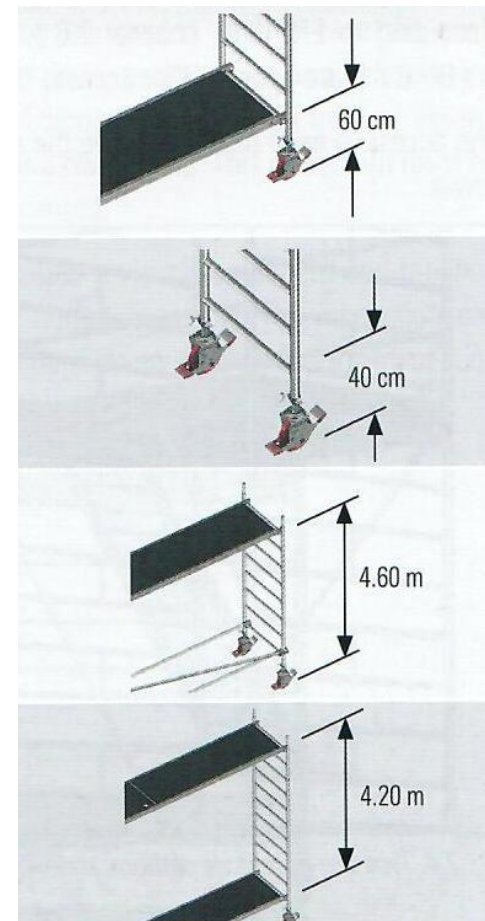

Figure 2 — Maximum distance between platforms

Gamle krav EN 1004

NS-EN 1004-1; 2020

□ Rullestillas etter denne standarden skal stivhets testes i 6 meters høyde.

□ d_2 maks 200 mm

□ d_1 måles i 6 meters høyde

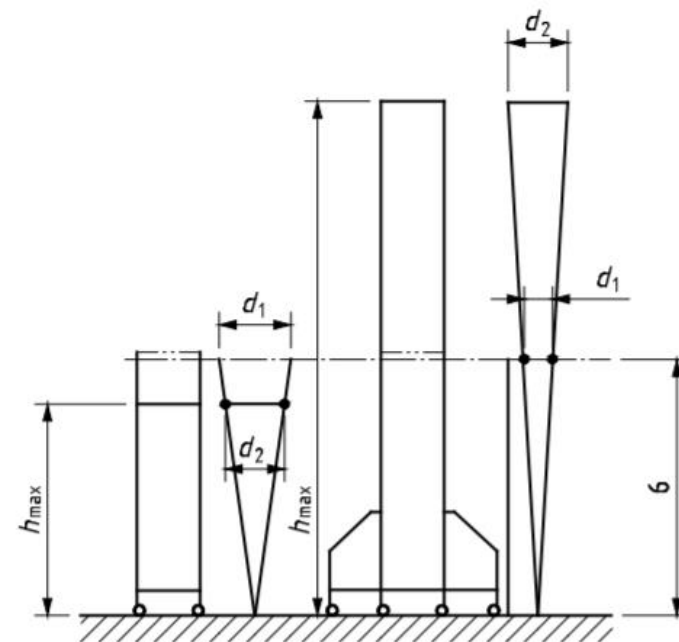
□
$$h_{\max} = \frac{6 \text{ m} \times d_2}{d_1} = \frac{6 \text{ m} \times 200}{d_1}$$

□ Hvis $d_1 = 300$ mm

□
$$h_{\max} = \frac{6 \text{ m} \times 200}{300} = 4 \text{ m}$$

□ Hvis $d_1 = 100$ mm

□
$$h_{\max} = \frac{6 \text{ m} \times 200}{100} = 12 \text{ m}$$

Key

$h_{\max}$	maximum permitted height measured in meters
d_1	measured total displacement on the test height of 6,0 m measured in millimetres
d_2	maximum permitted total displacement on the maximum permitted platform height measured in millimetres

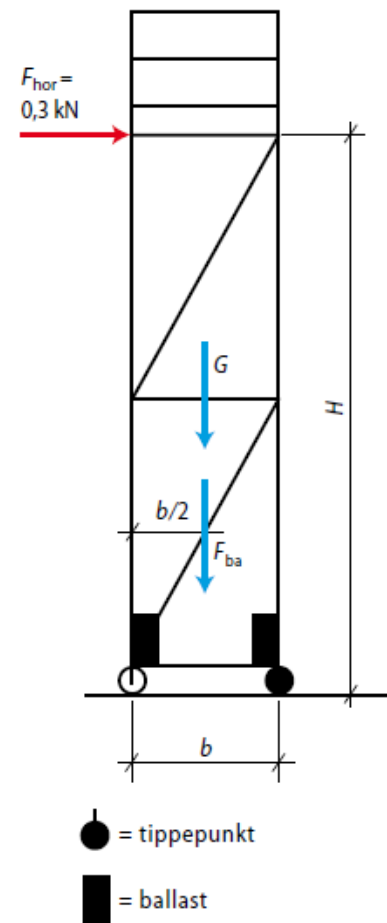
Beregningsmessige krav etter NS-EN 1004-1; inne for alle høyder (forenklet)

- Rullestillas med mindre gulvlengde enn 4 m skal beregnes for en horisontalkraft på 0,3 kN på øverste gulv (tilsvarer en person som borrar i vegg).
- Vi kan beregne nødvendig totalvekt som er summen av egenvekt og ballast: $F_{ti} = G + F_{ba}$
- Veltemoment $\leq$ stabiliserende moment
- Vi skal ha sikkerhetsfaktor på 1,5 mot velting

$$F_{hor} \cdot H \cdot 1,5 \leq F_{ti} \cdot \frac{b}{2}$$

$$F_{ti} = \frac{0,9 \cdot H}{b}$$

- (Her har vi ikke tatt hensyn til personen som forårsaker den horisontale kraften. Han veier 0,75 kN og plasseringen skal være 0,1 m fra ugunstigste tippekant samt skjevheter i tårnet).

Eksempel inne etter NS-EN 1004-1

- Høyde 2,0 m til stillasgulv
- Bredde 0,74 m (b)
- Egenvekt 0,67 kN (G)

- Nødvendig totalvekt er:

$$F_{ti} = (0,9 \times 2,0) / 0,74 \text{ kN}$$

$$F_{ti} = \underline{2,43 \text{ kN (243 kg)}}$$

- Nødvendig ballast

$$F_{ba} = 2,43 \text{ kN} - 0,67 \text{ kN}$$

$$F_{ba} = \underline{1,76 \text{ kN (176 kg)}}$$

Legg merke til at selv ved 1 meters
høyde ville en trengt ballast

AFS 2013:04; Svenske forskrifter.

(§ 74 Handtverkarställning og bilag 1 Produktkrav)

- ❑ Prefabrikkerte rullestillas med høyder fra 1,25 m til 2,0 m.
- ❑ For arbeid som gir minimale horisontale krefter. Dimensjoneres for horisontal kraft 0,1 kN (10 kg).
- ❑ Skal ikke brukes ute pga. vindlast.
- ❑ Sikkerhetsfaktor på 1,2 mot velting.
- ❑ Gjelder frittstående strukturer med 4 spir/bein med hjul (også med fotsokler).
- ❑ Kan ta hensyn til stabiliserende kraft på 0,75 kN som plasseres 0,1 m fra ugunstigste tippingspunkt.
- ❑ Stillaset kan belastes i henhold til klasse 2 i EN 1004;2005.
- ❑ Siden det er henvisning til EN 1004 er noen av disse handtverkarställningane også sertifiserte etter norske regler.

Eksempel inne etter NS-EN 1004 som handverkarstalling

- Høyde 2,0 m til stillasgulv
- Bredde 0,74 m (b)
- Egenvekt 0,67 kN (G)
- Ved 0,1 kN horisontalkraft og sikkerhetsfaktor på 1,2

$$0,1 \text{ kN} \cdot H \cdot 1,2 \leq F_{ti} \cdot \frac{b}{2}$$

$$F_{ti} = \frac{0,24 \cdot H}{b} \text{ kN}$$

- Nødvendig totalvekt er:
 $F_{ti} = (0,24 \times 2,0) / 0,74 \text{ kN}$
 $F_{ti} = \underline{0,65 \text{ kN (65 kg)}}$

Zifa rullestillas P2

(Layher tar hensyn til horisontale laster)

Zifa nr	1406210
Arbeidshøyde (m)	3,61
Stillashøyde (m)	2,83
Gulvhøyde (m)	1,61
Vekt i kg (uten ballast)	58,0
Ballast (10 kg) inne	12
Ballast (10 kg) ute	12

Zifa rullestillas P2, som tar hensyn til utvendig klatring

- Det er kun lov å legge platting på første, andre eller tredje trinn nedenfra uten bruk av håndlist

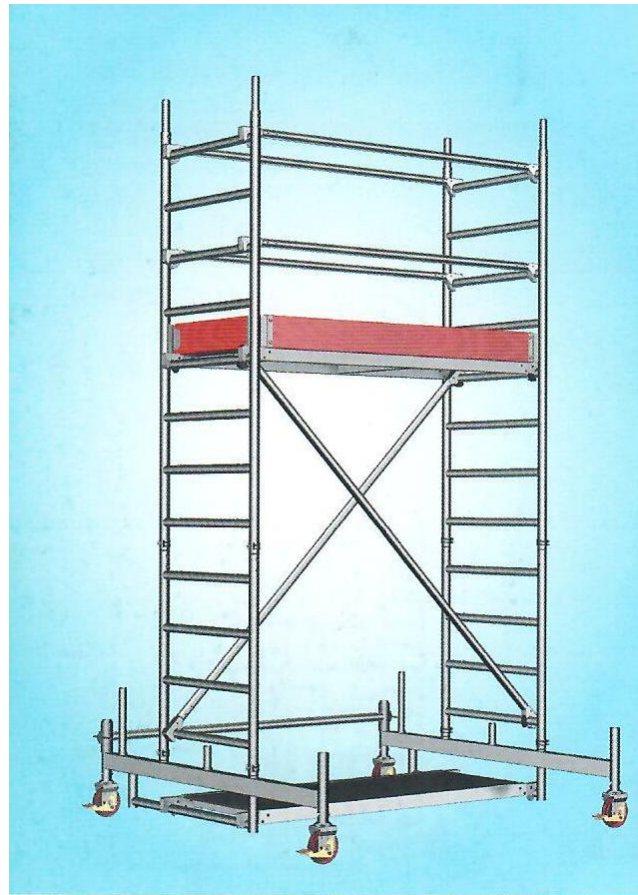
Zifa nr	1406200
Arbeidshøyde (m)	2,86
Stillashøyde (m)	1,83
Gulvhøyde (m)	0,86
Vekt i kg (uten ballast)	42,0
Ballast (10 kg) inne	8*
Ballast (10 kg) ute	8*

* Kun nødvendig hvis klatring på utsiden

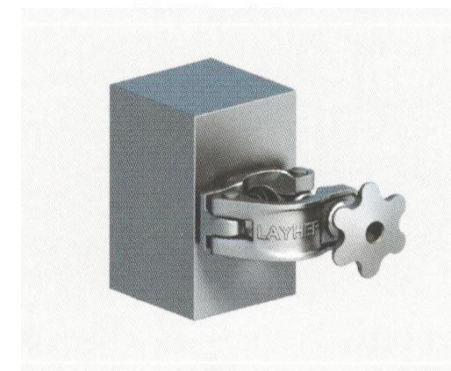
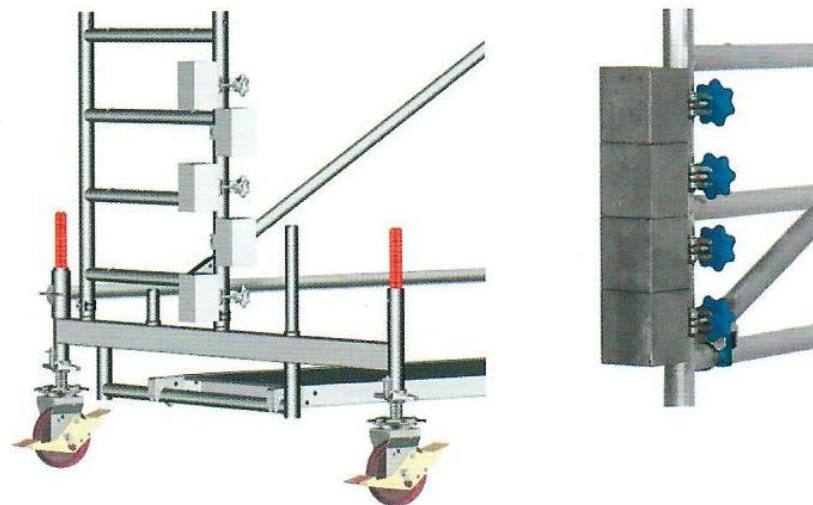

Rullestillas, øke bredden, eksempelvis ved kjørebjelker eller støttestag

Ballast etter NS-EN 1004-1

- ❑ Etter NS-EN 1004 kunne det kun brukes solide/stive materialer som stål, bly eller betong
- ❑ Etter NS-EN 1004-1 kan det brukes væske eller granulert fyllmateriale hvis kontaineren er levert av produsenten.
- ❑ Fyllingsgrad i kontainer skal være synlig.
- ❑ Fyllmaterialet skal være spesifisert av produsent.

Ikke lovlig etter NS-EN 1004 eller EN 1004-1

- Trappetårn av 2 mm prefabrikkerte stillasrammer for rullestillas

Teknisk data:

HD 1004 Klasse III maks 200kg/m²

Kan bygges helt opp til 10,40 m arbeidshøyde

Mål: 1,30 X 2,50m

Justerbare ben

Maks belastning 2,0 kN/m²

NS-EN 1004-2; Prefabrikkerte rullestillas

Regler og retningslinjer ... bruksanvisning

- ❑ Omhandler regler og retningslinjer for å lage monteringsveiledninger.
- ❑ Monteringsveiledningen skal beskrive både i tekst og bilder hvorledes sikker montering/demontering av rullestillaset skal foregå.
- ❑ Monteringsmetoden skal sikre at det ikke er nødvendig å stå på gulvet før kollektiv sikring er montert.
- ❑ Opplysninger om fare som kan oppstå ved montering og bruk samt advarsler skal framgå av bruksanvisningen.

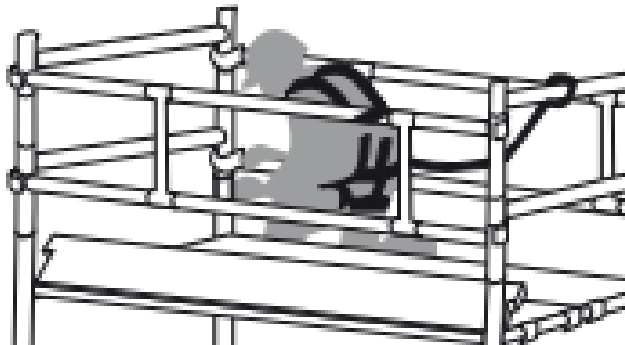

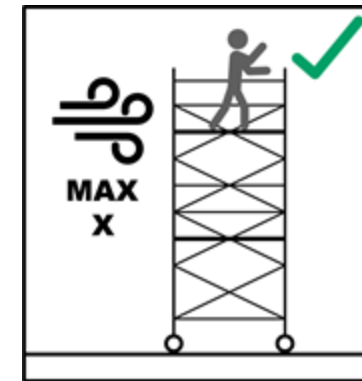
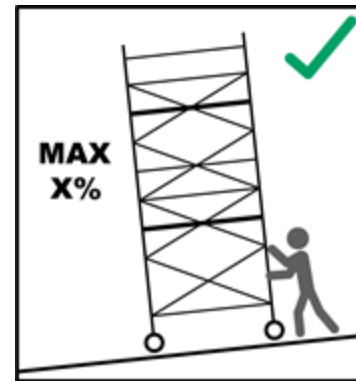
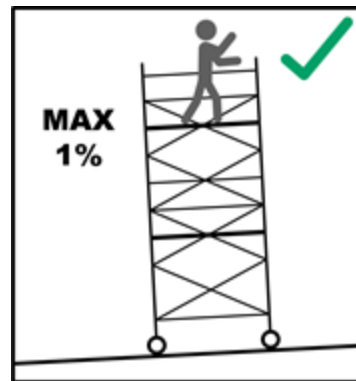
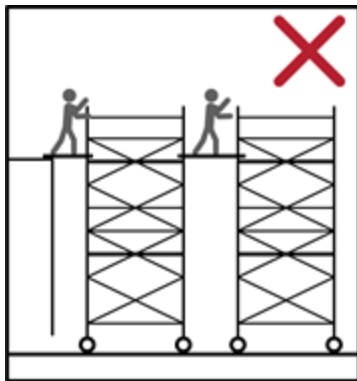
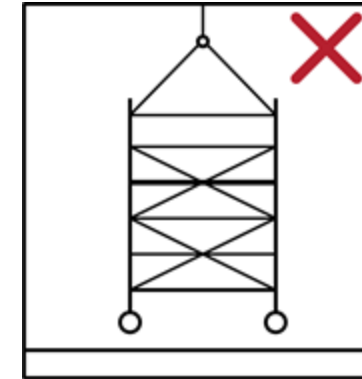
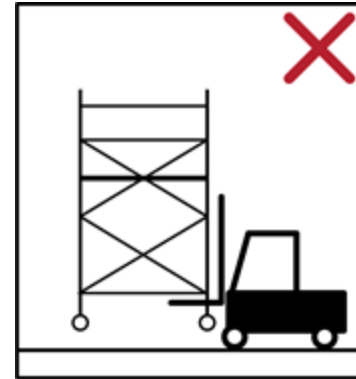
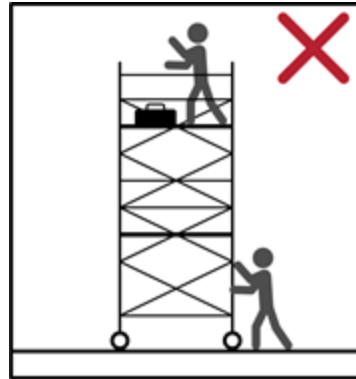
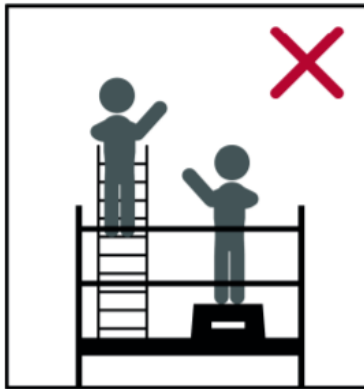
NS-EN 1004-2; Prefabrikkerte rullestillas

Regler og retningslinjer ... bruksanvisning

- Det eksisterer både metoder og utstyr for sikker montering, men generelt blir metodene lite brukt da de forskjellige lands lovverk er for lite konkrete.
- Rullestillas etter EN 1004-1 er ikke festepunkt for fallsikring med mindre det er konstruert for det.

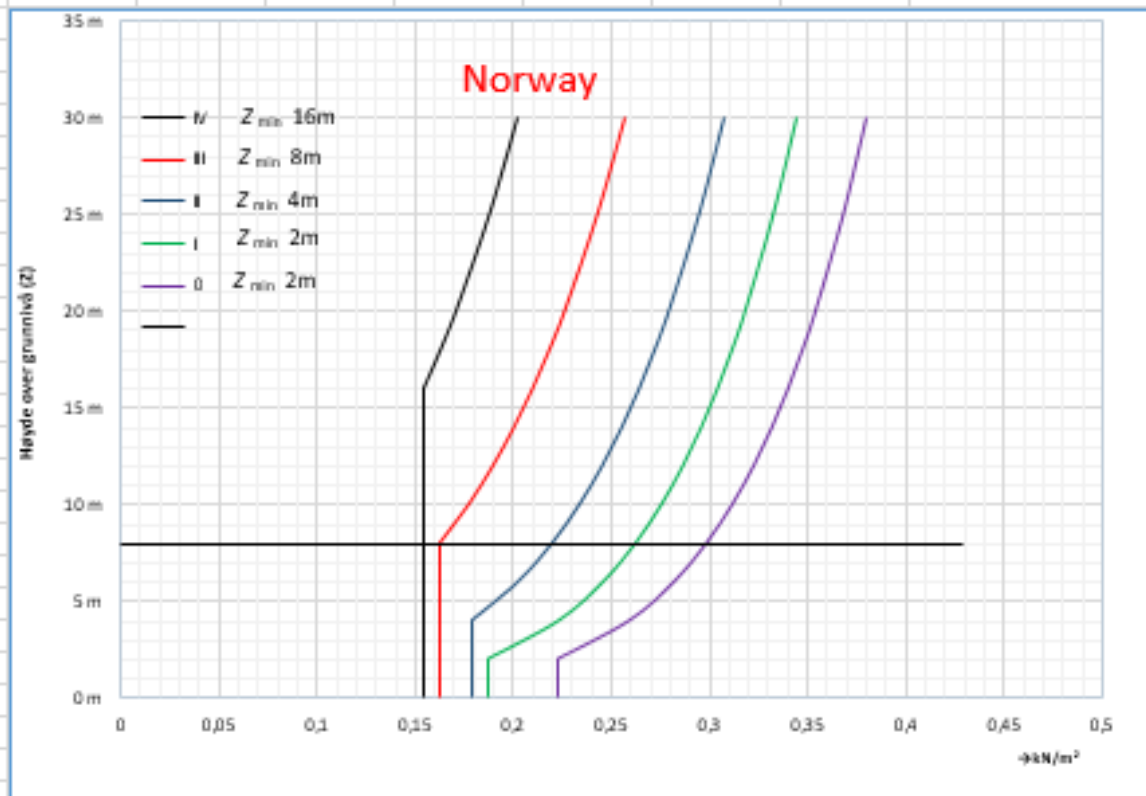

NS-EN 1004-2 anbefaler bruk av piktogrammer

Standard NS-EN 1004-2; 7 Stabilitet

- Produsent skal foreslå maksimum vindhastighet avhengig av lokale og nasjonale forutsetninger

v_L	12,6					
Height	8					
Norway (NS-EN 1991-1-4 part NA 4.5)						
	Categori	IV	III	II	I	0
	Basic	c_s	c_s	c_s	c_s	c_s
	1	1,56	1,63	2,21	2,64	3,01
$q_s = \text{N/m}^2$	100	64,07	61,19	45,20	37,83	33,26
$v_w = \text{m/s}$	12,6	10,1	9,9	8,5	7,8	7,3
$v_w = \text{km/h}$	45,5	36,5	35,6	30,6	28,0	26,3
Baufort	6	5	5	5	4	4
$v_w = \text{knop}$	24,8	19,9	19,4	16,7	15,3	14,3

Bruk av YR.no

Tid	Vær	Temp.	Nedbør mm	Vind(kast) m/s	Vindbeskrivelse
16		14°		4 (9) ↗	Lett bris fra sør med vindkast på 9 m/s
17		13°		4 (9) ↗	Lett bris fra sør med vindkast på 9 m/s
18		13°		4 (8) ↗	Lett bris fra sørvest med vindkast på 8 m/s
19		12°		4 (8) ↗	Lett bris fra sørvest med vindkast på 8 m/s
20		11°		4 (8) ↗	Lett bris fra sørvest med vindkast på 8 m/s
21		10°		4 (8) ↗	Lett bris fra sørvest med vindkast på 8 m/s
22		9°		4 (8) ↗	Lett bris fra sørvest med vindkast på 8 m/s
23		8°		2 (7) ↗	Svak vind fra sørvest med vindkast på 7 m/s

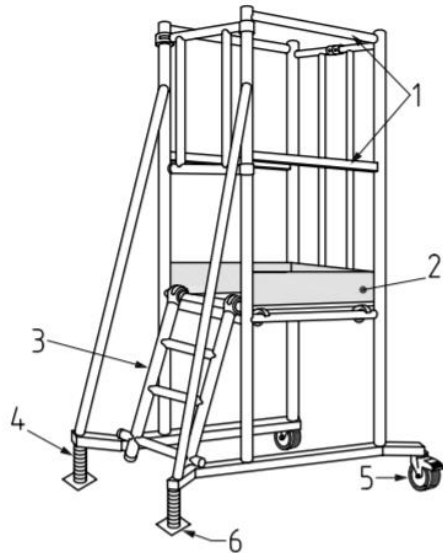
Rullestillas som ikke kan monteres høyere enn 2 meter

CEN/TC 53

Date: 2021 -XX

prEN **XXXXX: XXXX**

Secretariat: DIN

**Low Height Mobile Working Platform — Materials, dimensions, design
loads, safety, and performance requirements**

Einführendes Element — Haupt-Element — Ergänzendes Element

Élément introductif — Élément central — Élément complémentaire

ICS:

Rullestillas som ikke kan monteres høyere enn 2 meter

Type	Load class		Test Load	Platform Length Min	Platform Length Max	Platform Width Min	Platform Width Max	Platform Height Max
A	1	1.50 <u>kN</u> maximum total load	3.5kN ^{a)}	0.8	2.0	0.45	1.0	2.0
B	2	1.50 <u>kN/m²</u> Uniformly distributed load minimum 1.5kN total load	1.50 <u>kN/m²</u> x the area of the platform x 1.65 ^{b)} (minimum 3.5kN)	1.0	3.5	0.6	2.0	2.0
a source EN131-7: <u>2013 Test</u> of complete product b source EN1004-1								

Rullestillas som ikke kan monteres høyere enn 2 meter

«Eldre» rullestillas

- Eldre rullestillas som tidligere var typegodkjent kan brukes og leies ut som før da de nye reglene ikke har tilbakevirkende kraft.
- Kan en bruke de gamle monteringsveiledningene da reglene ikke har tilbakevirkende kraft?
- SEF mener at utleier og arbeidsgiver har moralsk ansvar å informere brukerne om forhold som kan ha innvirkning på sikkerheten. Eksempelvis tipping av rullestillas under 2,5 meter.
- SEF anmoder medlemmene at de kun anskaffer nye stillaser fra produsenter som kan fremlegge gyldige sertifikat.

SEF's anbefalinger; små rullestillas

- ❑ Ikke plasser plattformen høyere enn på 3dje trinn i rammen uten bruk av støtteben (både inne og ute).
- ❑ Vær forsiktig med atkomst fra utsiden, for da trenger en ballast.

SEF's anbefalinger; små rullestillas

- Bruk støtteben eller kjørebjelker hvis vi må plassere plattformen høyere enn 3dje trinn i rammen (både inne og ute).

